

Hälso- och sjukvårdsnämnden 2023-05-24

Reservation

Vänsterpartiet lämnar härmed en reservation rörande ärende 9, *HSF230221*.

Förslaget till ändringar inom Vårdval vårdcentral är i stora delar bra, framför allt när det gäller principer för styrning och uppföljning. Vi ställer oss bakom det som föreslås i 1-4 gällande omställningen till en god och nära vård, ett mer omfattande uppdrag för vårdcentralerna, med större andel av hälso- och sjukvårdens budget, men med mindre detaljstyrning.

Beträffande ersättningssystemet håller vi med om att det är klokt att ta bort besöksersättningen och minska den målrelaterade ersättningen till förmån för den fasta ersättningen per listad patient 5-7. Däremot anser Vänsterpartiet att barn och unga med psykisk ohälsa också ska ses som en prioriterad målgrupp för vårdcentralerna, eftersom våra unga mår allt sämre och BUP har svårt att mäta med sitt uppdrag. Vi vill alltså se en förändring av punkt 8.

Vi ser inget behov av att införa ett etableringsstöd enligt punkt 9 för att fler vårdcentraler ska startas. I och med att ersättningssystemet nu ses över och förenklas torde förutsättningarna för att driva vårdcentral vara gynnsammare än tidigare. Det viktigaste, enligt oss, är inte antalet vårdcentraler på en ort, utan att dessa tillhandahåller den vård som patienterna har behov av, samt har en stabil bemanning för långsiktiga patientrelationer.

Uppdraget att bedriva barnmorskemottagning ska i enlighet med punkt 10 kunna läggas ut på en annan vårdcentral, men det ska ses som en sista utväg. Då ska vården ges i patientens hemkommun och med fokus på kontinuitet.

Vi har inga invändningar mot 11-13.

I översynen från 2021 finns många kloka argument till varför en förändring av förfrågningsunderlag och ersättningssystem behövs. Såväl patienter som personal är missnöjda med delar av det nuvarande upplägget, även om det skiljer sig mellan olika vårdcentraler. Patienterna upplever brister i helhetssyn, kontinuitet och tillgänglighet. Medarbetarna känner sig stressade och har en krävande arbetsmiljö. Hälsofrämjande arbete prioriteras därför inte alltid.

Förslaget till förändringar ställer större krav på uppföljning och bedömningar av kvalitet. Hur det arbetet ska gå till kommer att bli viktigt att få ta del av.

Tillitstyrning handlar om förtroende. I en sådan relation är öppna böcker en självklarhet. Därför vill vi att de som ska driva vårdcentraler åt regionen, ska

vara transparenta både gällande ekonomin och kvaliteten i vården för att garantera att de inte gör vinster på bekostnad av patienterna. Vi vill även att en utvärdering av det nya förfrågningsunderlaget ska göras inom två år.

I stora drag är vi i Vänsterpartiet positiva till tanken att frångå New Public Management i hälso- och sjukvården, men om det är möjligt att frångå marknadsstyrningen så länge vi har kvar marknaden, det vill säga Lagen om valfrihetssystem, LOV, i primärvården återstår att se.

Heidi-Maria Wallinder (V)